

zei „Ja mijnheer” en „Neen, mijnheer” en ging de trap op naar Marietje. O nu komen de tranen — nu komen de tranen terwijl ik zoo zit en niet ophouden durf met schrijven, niet op durf zien in de kamer weg van dit kleine lichte plekje. O, nu in angst en nood en leed voel ik mij een vrouw worden, een mensch. Ik ben wakker geschud, wakker geschrikt door de schoten. Nu moet dat, nu komt dat, de schoten. Het vreeselijke, onverteerbare. Wie heeft geschoten, waarom, hoe — Ik weet het niet meer. Jawel, het was zoo. Sofie van Lijnden was hier, na het eten op mijn kamer. Wij praten gewoon, ze vroeg of ik mevrouw Eerenberg kende, de maitresse van die knappe mijnheer van Hasselt. Dat was alles. Ik bewoog niet, de muur was sterk. Ze ging. Ik ging naar boven en kleeedde mij uit. Nog altijd niets. En toen ineens gebeurde het. Waarom? Was ik jaloersch? Och nee, op wie, waarom? Iets dat voor mij toch onbereikbaar is waarom zal ik dat een ander niet gunnen? Maar zoo is het: als wij de maan begeeren en krijgen haar niet — goed, niemand krijgt haar. Maar als wij hooren dat een ander de maan heeft — dan wordt het anders. Ik weet niet, er brak iets, er ging een scheur door mij heen en eruit stroomde alles, alles van een heel leven, alle liefde, alle verlangen, alle woede, alle eenzaamheid, alle vertwijfeling. Ik wist ineens — te ineens — dat ik dat wou zijn wat die vrouw was — zijn lichaam tegen mijn lichaam, zijn kussen, zijn teederheid, zijn liefde. Iemand voor mij, een vervulling voor mijn leegte, een warmte voor mijn verkleuming. Het was als een wond waar het bloed uitgulpt, het was als een braken.... al die geweldige gevoelens waarvan ik zelf niet wist, een heele wereld, een tweede ik in mijzelf, liefde, haat, begeerte, wanhoop. En teederheid ook, en woede tegen het leven dat mij zoo gemaakt heeft, zoo bedrogen heeft. Onmachtige woede zonder uitweg waar ik in stikte. En ik liep blindelings naar de kast waar de revolver lag die oom Ferdinand hier liet omdat hij 't gevaarlijk vond een meisje alleen in een buitenwijk. Alsof iemand mij ooit.... en ik smeed het raam open en schoot.... drie, vier, vijf keer....

Ik had ook kunnen gillen of smijten.... maar ik schoot. Iemand gilte „o God, Jan.... er was geloop, verwarring. Iemand zei duidelijk „hij is dood.”

En nu wacht ik. Het raam heb ik rustig weer dicht gedaan, de revolver weer in de kast gelegd. In het donker kleeedde ik mij uit en ging in bed. Leeg op eens, rillend en klappertandend van kou. Maar ik moest weer opstaan. En ik moest schrijven, want ik weet niets anders te doen. Misschien zal de politie bellen. Gevangenis? Dat zou misschien goed zijn. Het zou me bevrijden van Betsy. Maar waar moet ik den moed vandaan halen het op mij te nemen. Mij aan te geven, te zeggen: ik.... en te zeggen waarom? Waar is in mijn leventje de bron voor dien moed? Als ik een vriend had die mij liefhad, als ik iemand had die mij begreep. Maar